
Πρακτικές Ασκήσεις Δημιουργικής Γραφής

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Πρακτικές Ασκήσεις Δημιουργικής Γραφής»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Πρακτικές Ασκήσεις Δημιουργικής Γραφής»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το προτεινόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα απευθύνεται σε όλους όσους ενδιαφέρονται να ακολουθήσουν ένα εντατικό και πρακτικό πρόγραμμα άσκησης δημιουργικής γραφής. Αφορά όσους και όσες θέλουν να δοκιμαστούν πραγματικά στη δημιουργική γραφή μέσα από συνεχή παραδείγματα και πρακτικές ασκήσεις και αναζητούν μία έντονη διαδραστική επικοινωνία με τον εκπαιδευτή σε καθημερινή βάση.

Το πρόγραμμα είναι δομημένο καθαρά σε πρακτική βάση και ασχολείται με όλα τα καθιερωμένα είδη δημιουργικής γραφής: τη μικρή ιστορία/διήγημα, τη νουβέλα, το μυθιστόρημα, το κινηματογραφικό και το τηλεοπτικό σενάριο καθώς και τη θεατρική γραφή. Στην αρχή αναλύονται συνοπτικά τα αναγκαία θεωρητικά όρια του κάθε είδους και μετά δίνονται συγκεκριμένα παραδείγματα από κάθε είδος γραφής, τα οποία αναλύονται και επεξηγούνται. Το βασικότερο μέρος των ενότητων όμως είναι οι συγκεκριμένες πρακτικές ασκήσεις δημιουργικής γραφής, οι οποίες είναι απόλυτα στοχευμένες στην προσπάθεια πραγματικής άσκησης δημιουργικής γραφής, μαζί με τον ενδελεχή και λεπτομερή σχολιασμό των απαντήσεων.

Με αυτό τον τρόπο η συνεχής και εμπειριστατωμένη διάδραση μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων οδηγεί σταδιακά στην κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων του κάθε είδους γραφής και στην συνεχή πρακτική εξάσκησή τους. Ως βασική μέθοδος διδασκαλίας λοιπόν καθίσταται αφενός η συνεχής και ενεργή συμμετοχή στην πρακτική άσκηση της δημιουργικής γραφής σε όλες τις βασικές εκφάνσεις της και αφετέρου η έντονη και γόνιμη επικοινωνία μεταξύ των εκπαιδευομένων και του εκπαιδευτή τους.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας

αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **3 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Διήγημα - Νουβέλα - Μυθιστόρημα

Διδακτική Ενότητα 1: Ψυχολογία της γραφής-Προετοιμασία

Γίνεται αναφορά στις βασικές παραμέτρους της 'ψυχολογίας της γραφής'. Γιατί γράφουμε; Είναι ανάγκη ή διασκέδαση; Γιατί μερικές φορές αρνούμαστε να γράψουμε; Τι ακριβώς σημαίνει το 'δημιουργικό μπλοκάρισμα'; Αναλύεται περαιτέρω η ψυχολογία του 'δημιουργού'. Γιατί έχουμε πράγματι την ανάγκη να εκφραζόμαστε δημιουργικά μέσω της γραφής; Τι μπορούμε να κερδίσουμε σε επίπεδο ψυχολογικής αυτογνωσίας και προσωπικής εξέλιξης μέσω της γραφής; Αναλύεται η γραφή ως η κατεξοχήν κατάλληλη μέθοδος 'αυτοβελτίωσης'. Η ενότητα ολοκληρώνεται με τις πρώτες πρακτικές ασκήσεις που αφορούν τη δημιουργία προτάσεων και παραγράφων.

Διδακτική Ενότητα 2: Διήγημα

Αναλύεται η φόρμα της μικρής ιστορίας/διηγήματος. Δίνονται συγκεκριμένα παραδείγματα διηγήματος από έργα των Τσέχωφ, Βιζυηνού, Παπαδιαμάντη και Βουτυρά. Η ενότητα

ολοκληρώνεται με πρακτικές ασκήσεις γραφής τριών διαφορετικών ειδών διηγήματος: α) ηθογραφικό, β) ρεαλιστικό και γ) κωμικό-σατυρικό.

Διδακτική Ενότητα 3: Νουβέλα

Αναλύεται και επεξηγείται η ιδιαίτερη φόρμα της νουβέλας. Γίνεται εκτενέστατη τεχνική ανάλυση της νουβέλας του Παπαδιαμάντη 'Η Φόνισσα' με σκοπό την ανάδειξη των ιδιαίτερων τεχνικών προτερημάτων της νουβέλας. Δίνονται πρακτικές ασκήσεις που αφορούν αφενός τη δημιουργία ενός βασικού σχεδιαγράμματος νουβέλας και αφετέρου τη συγγραφή εκτενών σκηνών περιγραφής.

Διδακτική Ενότητα 4: Μυθιστόρημα

Αναλύεται και επεξηγείται η φόρμα του μυθιστορήματος, με βασικό στόχο την κατανόηση των βασικών τεχνικών γνωρισμάτων του είδους. Δίνεται έμφαση στον σχεδιασμό της βασικής πλοκής και στη δημιουργία διαλόγων. Η ενότητα ολοκληρώνεται με πρακτικές ασκήσεις γραφής: α) βασικού σχεδιαγράμματος πλοκής, β) κεντρικής ιδέας και γ) σκιαγράφησης κεντρικών ηρώων/χαρακτήρων.

Κινηματογραφικό-Τηλεοπτικό Σενάριο

Διδακτική Ενότητα 1: Κινηματογραφικό Σενάριο-Βασικές Τεχνικές Δόμησης

Αναλύονται εκτενώς οι βασικοί παράμετροι δημιουργίας ενός κινηματογραφικού σεναρίου, με έμφαση στη δημιουργία της 'βασικής σύγκρουσης', των 'σκηνών' και των 'πράξεων'. Δίνονται συγκεκριμένα παραδείγματα πετυχημένων κινηματογραφικών σεναρίων. Η ενότητα ολοκληρώνεται με πρακτικές ασκήσεις γραφής: α) της κεντρικής σύγκρουσης και β) των σκηνών κορύφωσης.

Διδακτική Ενότητα 2: Κινηματογραφικό Σενάριο-Τεχνικές Πλοκής

Συνεχίζεται η ανάλυση γραφής του κινηματογραφικού σεναρίου. Αναλύονται όλες οι βασικές τεχνικές δημιουργίας σεναριακής/αφηγηματικής πλοκής μέσω των συγκρούσεων των βασικών ηρώων. Η ενότητα ολοκληρώνεται με πρακτικές ασκήσεις γραφής διαλόγων που αναδεικνύουν αυτή ακριβώς την σύγκρουση των βασικών ηρώων.

Διδακτική Ενότητα 3: Τηλεοπτικό Σενάριο

Αναλύεται η βασική φόρμα συγγραφής τηλεοπτικού σεναρίου. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία διαλόγων σύγκρουσης και ανατροπής. Η ενότητα ολοκληρώνεται με πρακτικές ασκήσεις γραφής τηλεοπτικών διαλόγων.

Θεατρική Γραφή

Διδακτική Ενότητα 1: Πλοκή-Ήρωες-Χαρακτήρες

Αναλύονται οι ιδιαιτερότητες της θεατρικής γραφής. Δίνεται έμφαση στη δημιουργία της βασικής πλοκής, των ηρώων και των βασικών θεατρικών χαρακτήρων. Η ενότητα ολοκληρώνεται με πρακτικές ασκήσεις γραφής ενός βασικού σχεδιαγράμματος πλοκής ενός πλήρους θεατρικού έργου.

Διδακτική Ενότητα 2: Διάλογοι-Μονόλογοι

Συνεχίζεται η ανάλυση της θεατρικής γραφής, με έμφαση τώρα στη δημιουργία των διαλόγων και των μονολόγων. Δίνονται συγκεκριμένα παραδείγματα από τη διεθνή θεατρική δραματολογία. Η ενότητα ολοκληρώνεται με πρακτικές ασκήσεις γραφής ενός θεατρικού διαλόγου και μέρους ενός θεατρικού μονολόγου.

Διδακτική Ενότητα 3: Μονόπρακτο

Αναλύεται ξεχωριστά η συγγραφή θεατρικού μονόπρακτου. Αναλύονται όλες οι βασικές τεχνικές συγγραφής του. Δίνεται συγκεκριμένο παράδειγμα. Η ενότητα ολοκληρώνεται με πρακτικές ασκήσεις γραφής: α) της αρχής ενός θεατρικού μονόπρακτου και β) του βασικού σχεδιαγράμματος ενός ολοκληρωμένου θεατρικού μονόπρακτου.